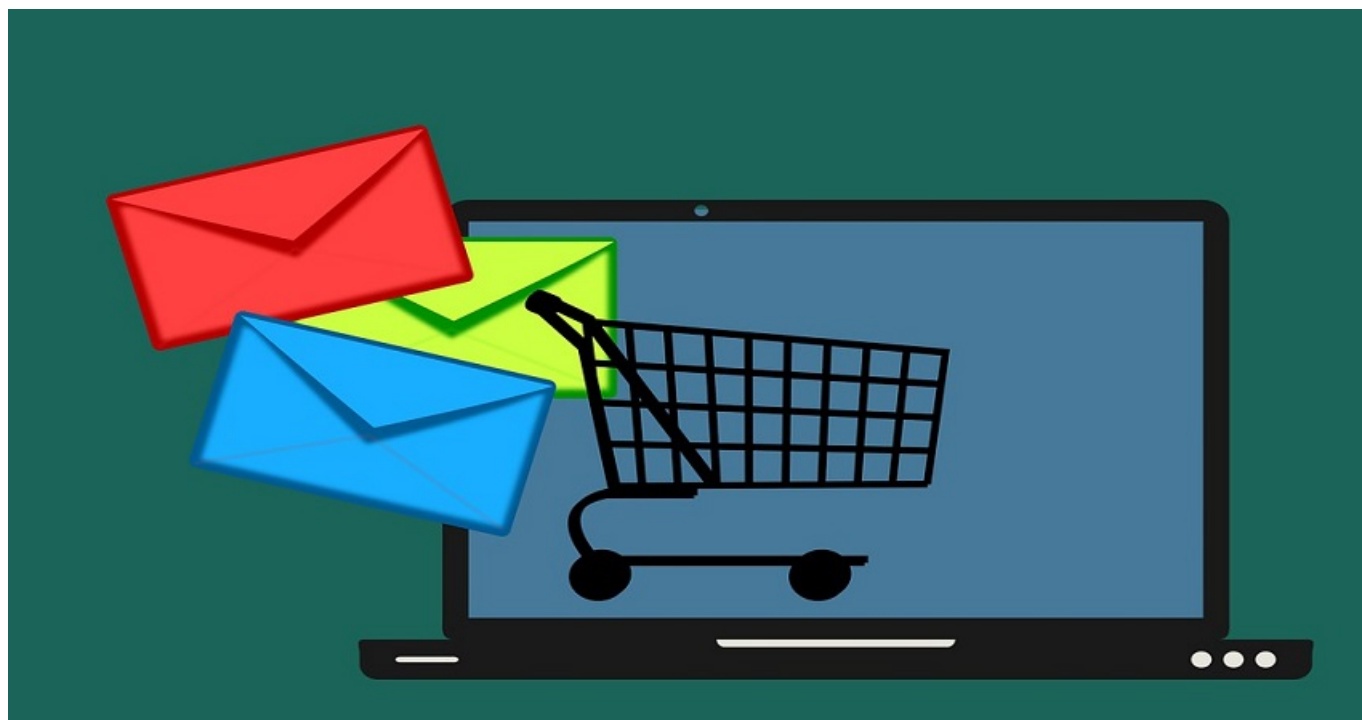

MATIČNI BROJ KUPCA NA FAKTURI: DA ILI NE?

Izvor: Portal Poslovni savetnik

Zakon o trgovini, koji je stupio na snagu 30. jula detaljnije je propisao sadržinu isprava koje prate robu, u odnosu na do tada važeći Zakon. S obzirom na učestala pitanja pretplatnika u vezi sa obaveznim elementima fakture, očigledno je da još uvek postoje nejasnoće u vezi sa tim, naročito kod isporučioaca dobara.

ZAKON O TRGOVINI

Prema odredbama člana 29. Zakona o trgovini („Sl. glasnik RS”, br. 52/2019), **trgovac** je dužan da poseduje isprave o proizvodnji, nabavci i prodaji robe, naročito sa podacima o:

- poslovnom imenu, adresi, PIB i **matičnom broju** ili broju poljoprivrednog gazdinstva (BPG), odnosno broju iz odgovarajućeg registra **proizvođača ili dobavljača**;

- broju i datumu izdavanja isprave;
- nazivu, mernoj jedinici i količini robe;
- nabavnoj ceni robe;
- zaduženju za vlastitu robu;
- prodajnoj ceni robe.

Ukoliko trgovac ne poseduje odgovarajuće isprave koje prate robu na način propisan članom 29. Zakona o trgovini, čini prekršaj za koji je Zakonom o trgovini, članom 68, propisana kazna od 500.000 do 2.000.000 dinara za pravno lice (i kazna od 50.000 do 500.000 dinara za odgovorno lice) odnosno 50.000 do 500.000 dinara za preduzetnika.

U skladu sa navedenim, proizlazi da matični broj kupca jeste propisan kao obavezan element isprave koja prati robu, kada isporučilac dobara ista fakturiše društvu koje je obavezno da u svom poslovanju primenjuje Zakon o trgovini.

ZAKON O PRIVREDNIM DRUŠTVIMA

Zakon o privrednim društvima („Sl. glasnik RS”, br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 – drugi zakon, 5/2015, 44/2018 i 95/2018) u članu 25. stav 1. oduvek propisuje obavezu iskazivanja matičnog broja **izdavaoca dokumenta** u svim dokumentima koji su upućeni trećim licima. Dakle, prema članu 25. stav 1. ovog zakona, poslovna pisma i drugi dokumenti društva, uključujući i one u elektronskoj formi, **koji su upućeni trećim licima** sadrže poslovno ili skraćeno poslovno ime, sedište, adresu za prijem pošte ako se razlikuje od sedišta, **matični broj** i poreski identifikacioni broj društva. Prema članu 585. stav 1. tačka 2) Zakona o privrednim društvima, novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za privredni prestup privredno društvo ako u poslovanju poslovno ime i druge obavezne podatke ne upotrebljava u skladu sa članom 25. ovog zakona.

Dakle, **Zakon o privrednim društvima ne propisuje da račun treba da sadrži matični broj kupca/ primaoca.**

ZAKON O POREZU NA DODATU VREDNOST

U smislu propisa o PDV-u, sadržina računa i drugih dokumenata koji služe kao račun propisana je odredbama člana 42. stav 4. Zakona o PDV-u („Sl. glasnik RS”, br. 84/2004, ...i 30/2018) i odredbama Pravilnika o određivanju slučajeva u kojima nema obaveze izdavanja računa i o računima kod kojih se mogu izostaviti pojedini podaci („Sl. glasnik RS”, br. 123/2012, 86/2015 i 52/2018). Članom 42. stav 4. Zakona o PDV-u propisano je račun naročito sadrži sledeće podatke:

1. naziv, adresu i PIB obveznika - izdavaoca računa;
2. mesto i datum izdavanja i redni broj računa;
3. naziv, adresu i PIB obveznika - primaoca računa;
4. vrstu i količinu isporučenih dobara ili vrstu i obim usluga;
5. datum prometa dobara i usluga i visinu avansnih plaćanja;
6. iznos osnovice;
7. poresku stopu koja se primenjuje;
8. iznos PDV koji je obračunat na osnovicu;
9. napomenu o odredbi ovog zakona na osnovu koje nije obračunat PDV;
10. napomenu da se za promet dobara i usluga primenjuje sistem naplate.

RAČUN U SMISLU ZAKONA O PDV-U

Dakle, račun u smislu Zakona o PDV-u ne mora da sadrži matični broj ni izdavaoca, a ni primaoca računa. Ovo važi i nakon stupanja na snagu novog Zakona o trgovini, jer propisi o PDV-u nisu menjani.

Naime, pravila iskazivanja podataka u skladu sa propisima o trgovini ili nekim drugim propisom odnose se na izdavanje dokumenata u skladu sa tim propisima, koja nemaju nikakve veze sa propisima iz oblasti PDV-a.

Drugim rečima, neiskazivanje matičnog broja kupca u ispravama koje prate robu predstavlja kršenje propisa iz oblasti trgovine, ali primalac takvog dokumenta ne može da trpi posledice iz ugla propisa o PDV-u, ukoliko je dokument izdat u skladu sa Zakonom o PDV-u. Dakle, trgovac koji primi račun koji ne sadrži njegov matični broj ima pravo na odbitak prethodnog poreza, uz ispunjavanje opštih uslova propisanih članom 28. Zakona o PDV-u.

U vezi sa tim je i Ministarstvo finansija iskazalo svoj stav u mišljenju br. 413-00-2770/2009-04 od 25. 1. 2010:

*„...Napominjemo, ako račun za izvršeni promet sadrži sve podatke propisane Zakonom i Pravilnikom, a **ne sadrži neki od podataka predviđenih drugim***

propisom, ta okolnost ne predstavlja osnov za osporavanje prava na odbitak prethodnog poreza.“

ZAKLJUČAK

Iako Zakon o privrednim društvima i Zakon o PDV-u ne nalažu isporučiocima dobara, da na računu/fakturi obavezno iskažu i matični broj kupca, ukoliko dobra isporučuju kupcima koji posluju u skladu sa Zakonom o trgovini, potrebno je da iskazuju matični broj kupca. U suprotnom, kupci će biti u prekršaju ako nabavljenu robu ne prati dokument koji sadrži i taj obavezni element.